

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1923

N:o 9—10

Innehåll: N:o 9. Ålands landstings beslut om antagande av lagen om fattigvården, given den 1 juni 1922.
N:o 10. Resereglemente för tjänstemän och betjänte vid Ålands landskapsförvaltning.

N:o 9.

Ålands landstings beslut

om antagande av lagen om fattigvården, given den 1 juni 1922.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 4 maj 1923.

Utfärdat i Mariehamn den 29 maj 1923.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit att gälla i landskapet Åland

Lag om fattigvården

given den 1 juni 1922;
dock sålunda, att den myndighet, som enligt sagda lag utövas av landshövdingen skall, med undantag av handläggningen av besvärärenden och ansökningar om utbekommande av ersättning för lämnad fattigvård, ankomma å landskapsnämnden, varutom §§ 40, 74 och 76 skola erhålla följande lydelse:

§ 40.

Finsk medborgare har, med nedannämnda undantag, i avseende å fattigvård hemortsrätt i den kommun, där han senast under två års tid varit mantalsskriven utan att han, hans hustru eller hans minderåriga barn under sagda år åtnjutit fattigvård.

§ 74.

I landskommun, varest särskild fattigvårdsnämnd icke finnes, skall sådan med iakttagande av stadgandena i 9 och 10 §§ utses senast i december månad år 1923 eller befrielse från sådan skyldighet senast då begäras.

§ 76.

Förefinnas i kommuns fattigvårdsreglemente bestämmelser, vilka strida mot denna lag, åligger det kommunen att senast före utgången av år 1923, på sätt i § 7 stadgas, underställa ändrat reglemente landskapsnämndens fastställelse.

Har fattigvårdsanstalt icke vederbörligt fastställt reglemente, skall sådant inom i föregående moment nämnd tid uppgöras och befordras till fastställelse.

Bestämmelserna i 64 § och 65 § 1—3 momenten må icke tillämpas i kom-

mun, varest vård i anstalt ännu icke befogenhet vid fattigvårdsanstalt i är anordnad i enlighet med denna sådan kommun gälla, vad i anstaltens lag, utan skall beträffande disciplinär reglemente är stadgat.

Mariehamn, den 8 december 1922.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom

talman.

Johannes Eriksson

vicetalman

Aug. Karlsson

vicetalman.

N:o 10.

Ålands landstings beslut

om antagande av resereglemente för tjänstemän och betjänte vid Ålands landskapsförvaltning.

Utfärdat i Mariehamn den 29 maj 1923.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

Resereglemente

för tjänstemän och betjänte vid Ålands landskapsförvaltning.

§ 1.

Vid landskapsförvaltningen på Åland anställd tjänsteman eller betjänt skall, där ej annorlunda föreskrivits, för extra förrättning i landskapets ärenden tillkomma ersättning för resekostnader ävensom dagtraktamente enligt nedanstående grunder.

Resor, för vilkas bekostande resemedel finnas å stat anslagna, berättiga icke till särskild resekostnadsersättning.

§ 2.

Tjänsteman eller betjänt, vilken på tjänsteresa begagnar sig av landska-

pet tillhörigt eller förhyrt fortskaffningsmedel, är berättigad endast till ersättning för traktamente samt ersättning för transport av reseffekter, på sätt nedan i § 12 säges.

§ 3.

Uppehåller sig förrättningsman på grund av annat landskapets uppdrag eller i enskilda angelägenheter å den ort, där förrättningen skall försiggå, tillkommer honom ingen ersättning för resekostnad.

§ 4.

Förrättningsman är skyldig att vid tjänsteresa anlita den väg och de fortskaffningsmedel, som medföra minsta tidsutdräkt och i allmänhet äro egnade åsamka landskapet minsta kostnad, dock sålunda att de allmänna förmåner, vilka äro i § 12 av detta reglemente förrättningsman tillförsäkrade, av honom äga tillgodonjutas.

§ 5.

Är avståndet emellan förrättningsmannes bostad och förrättningsstället kortare än tre kilometer och verkställes förrättningen av en landskapets tjänsteman eller betjänt, tillkommer honom ej ersättning för resekostnad eller traktamente.

§ 6.

I händelse tjänsteresa slutföres samma dag den påbörjats eller dagen därpå, utgå de fastställda dagtraktamentena, i det förra fallet med 25 % nedsättning samt i det senare fallet, om resan jämte förrättning icke tagit mer än 24 timmar i anspråk, med ett belopp motsvarande traktamentet för en och halv dag.

§ 7.

Har förrättningsman att verkställa flere förrättningar, böra de härav för- anledda resorna, så vitt ske kan, så ordnas, att därigenom vinnes största möjliga besparing i rese- och traktamentskostnad.

§ 8.

Lega för båt samt bro och färjpenningar beräknas efter gällande taxa.

§ 9.

Dagtraktamente utgår för varje från klockan tolv på natten beräknat dygn, som helt och hållet eller delvis använts till resa eller förrättning eller vardera, utan särskiljande av rese- och förrättningsdagar, dock med iakttagande av föreskrifterna i § 6.

§ 10.

Räkning å ersättning för resekostnad och för dagtraktamente skall om-

fatta ej mindre underrättelse om resans ändamål samt upplysning, huruvida förrättningen skett på grund av gällande instruktion eller efter särskilt förordnande, än även uppgift å fortskaffningssättet samt å de dagar, under vilka förrättningen ägt rum.

§ 11.

Räkning för resekostnadsersättning och dagtraktamente skall till landskapsnämnden inkomma inom tre månader efter det resan eller förrättningen slutförts, vid äventyr att, där ej så sker, rättighet till gottgörelse av landskapet går förlorad.

§ 12.

Resekostnadsersättning och traktamente utgå enligt vad för nedanstående tre klasser är bestämt.

Första klassen:

Res a med skjuts: Skjutslega för en häst.

Res a på ångfartyg: avgift för en plats i första klass, eller där sådan ej finnes, salongsplats.

Res a på järnväg: avgift för en plats i andra klass.

Transport av effekter: enligt specificerad räkning.

Dagtraktamente: 60 mark.

Andra klassen:

Res a med skjuts: skjutslega för en häst.

Res a på ångfartyg: avgift för en plats av första klassen.

Res a på järnväg: avgift för en plats av andra klassen.

Transport av effekter: enligt specificerad räkning.

Dagtraktamente: 45 mark.

Tredje klassen.

Resa med skjuts: skjutslega
för en häst.

Resa på ångfartyg: avgift för
en plats av andra klassen.

Resa på järnväg: avgift för en
plats av tredje klassen.

Transport av effekter: enligt
specificerad räkning.

Dagtraktamente: 30 mark.

Mariehamn, den 16 september 1922.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom

talman.

Johannes Eriksson

vicetalman.

Aug. Karlsson

vicetalman.

N:o 9.

Uti ovannämnda nummer återopade lag är av följande lydelse:

Lag om fattigvården.

Given i Helsingfors, den 1 juni 1922.

Enligt riksdagens beslut stadgas härmed:

I KAP.

Om fattigvård och enskildas försörjningsplikt.

§ 1.

Medellös minderårig, som saknar annans omvårdnad, så ock envar annan, som icke med egna medel eller genom sitt arbete eller annans omvårdnad eller på annat sätt kan erhålla nödöriffigt underhåll och vård, vare kommunen pliktig att därtill genom fattigvård förbjälpa, på sätt i denna lag stadgas.

Medellös, som annars komne att sakna underhåll eller vård, kan jämväl av kommunen tilläggas understöd.

Med minderårig förstås i denna lag den, som icke fyllt sexton år.

§ 2.

Varje man och kvinna vare pliktig att försörja sig själv samt sin make eller maka och sina minderåriga barn.

§ 3.

Envar vare skyldig att vid behov eller förmåga draga försorg om sina föräldrar samt far- och morföräldrar, så ock föräldrar om sina barn och barnbarn, även efter det dessa uppnått sexton års ålder.

Barn, som är fött utom äktenskapet, må icke åläggas att draga försorg om

sin fader, därest barnet icke uppvuxit under faderns vård och tillsyn.

§ 4.

Arbetsgivare sörje för sina arbetare samt för dessas hustrur och minderåriga barn, så länge de bo hos mannen eller hos föräldrarna, så att de under den tid arbetsavtalet gäller icke falla fattigvården till last, såframt ej svår sjukdom, större olyckshändelse eller annat synnerligt skäl påkallar fattigvårdsmyndigheternas ingripande.

Husbondes eller arbetsgivares ansvarsskyldighet uppgår dock icke till högre belopp än vad arbetarens löneförmåner för sagda tid skulle utgöra.

§ 5.

Har arbetare varit anställd i arbete hos samma arbetsgivare eller tjänat i samma rörelse eller företag minst tjugu år och därunder blivit så sjuklig eller oförmögen till arbete, att han icke vidare kan försörja sig, vare berättigad att till dödledag, emot arbete efter förmåga, njuta underhåll av arbetsgivaren eller, där så skäligt prövas, av hans arvingar eller av rörelsens eller företags ägare.

Ombyte av ägare eller innehavare av rörelse eller företag medför icke ändring i nu sagda rätt.

II KAP.

Om fattigvårdssamhälle.

§ 6.

Fattigvården är en kommunal angelägenhet, som av kommun skall handhavas på sätt om kommunernas ordnings- och hushållningsangelägenheter i allmänhet eller i denna lag särskilt stadgas.

§ 7.

Varje kommun skall hava ett fattigvårdsreglemente, varigenom kommunens fattigvård är på det efter ortsförhållandena bäst lämpade sätt ordnad.

Fattigvårdsreglemente antages av kommunalfullmäktige på förslag av fattigvårdsnämnd och underställes landshövdingens prövning. Är i reglementet behörigen sört för fattigvården, äger landshövdingen, efter socialstyrelsens hörande, oförändrat fastställa detsamma, men i motsatt fall återsända det till kommunalfullmäktige för förnyad behandling. På enahanda sätt förfäres vid ändring av gällande reglemente.

III KAP.

Om fattigvårdsstyrelse.

§ 8.

I varje kommun skall finnas en fattigvårdsnämnd, där ej landshövdingen med hänsyn till den ringa omfattningen av kommunens fattigvårdsbehov medger undantag härifrån.

§ 9.

Fattigvårdsnämnd består av ordförande och minst fyra ledamöter. Nämnd är beslutoför, då två tredjedelar av dess medlemsantal tillstådeskommit.

Har fattigvårdsnämnd fördelat sig på avdelningar, må dessa, där i fattigvårdsreglementet så stadgas, jämväl vid närvaro av minst tre medlemmar utöva fattigvårdsnämndens tillkommande beslutanderätt i ärenden, som angå lämnande av fattigvård.

§ 10.

Ordförande, viceordförande och ledamöter samt nödigt antal suppleanter i fattigvårdsnämnd utses i landskommun av kommunal- och i stad av stadsfullmäktige. Efter det valet förrättats, skall den till ordförande valdas namn och boningsort ofördröjligen delgivas vederbörande landshövding och distriktsinspektören för fattigvården.

Angående tiden för ordförandes, viceordförandes, ledamots och suppleants uppdrag, deras valbarhet samt den valdas rätt att avsäga sig uppdraget gälla i landskommun, vad om kommunalnämnd, och i stad, vad om stadsfullmäktige är stadgat.

I landskommun skall beträffande fattigvårdsnämnds arbetssätt i tillämpliga delar lända till efterrättelse, vad om kommunalnämnd är stadgat. I stad äger stadsfullmäktige, i fall av behov, för fattigvårdsnämnden fastställa arbetsordning.

§ 11.

Fattigvårdsnämnd äger i avseende å kommunens fattigvård handhava till förvaltningen och verkställigheten hörande ärenden.

Å fattigvårdsnämnd ankommer särskilt: att bestämma, huruvida och i vilken form fattigvård må lämnas; att handhava förvaltningen av till fattigvården hörande penningmedel och egendom;

att årligen avlämna förslag till följande års inkomst- och utgiftsstat för fattigvården;

att föra bok över i fattigvårdsnämndens vård varande medel samt avgiva redovisning för sin förvaltning;

att föra förteckning över de personer, vilka åtnjuta fattigvård och hava uppsikt över dem;

att i enlighet med gällande bestämmelser tillhandagå myndigheterna med statistiska och andra uppgifter rörande fattigvården;

att företräda kommunen och bewaka dess rätt i angelägenheter rörande fattigvården; samt

att hos kommunen göra framställning

angående sådana å kommunens beslut ankommande åtgärder för ordnande och ombesörjande av kommunens fattigvård, vartill omständigheterna giva anledning.

§ 12.

Fattigvårdsnämnds ordförande tillkommer särskilt:

att till verkställighet befordra fattigvårdsnämndens beslut;

att emottaga stämningar och andra meddelanden, som skola tillställas fattigvårdsnämnden; samt

att ombesörja fattigvårdsnämndens skriftväxling och, för såvitt sådant icke är annan ombetrott, själv eller genom ombud företråda nämnden och föra dess talan inför domstol och andra myndigheter.

§ 13.

Kommun, vilken icke av landshövdingen, på grund av den ringa omfattningen av dess fattigvårdsbehov, därifrån befriats, skall i avseende å fattigvården indelas i distrikt, av vilka varje står under närmaste tillsyn av en eller flere ledamöter av fattigvårdsnämnden.

För prövning av fattigvårdsbehövet, uppsikt över fattigvård åtnjutande personer samt för övervakande av dessas vård vare fattigvårdsnämnd berättigad att sig till biträde såsom uppsyningsmän kalla härför lämpliga, inom kommunen bosatta personer.

För sagda ändamål samt för åstadkommande av enhetlighet i uppsyningsmännens verksamhet vare fattigvårdsnämnd jämväl berättigad att avlöna nödigt antal inspektörer.

Där uti fattigvårdsreglemente så bestämmes, kan fattigvårdsnämnd för förvaltningen av densamma underlydande inrättning för ett år i sänder tillsätta en direktion, i vilken även kan inväljas till fattigvårdsnämnden valbar medlem av kommunen, även om han icke vore medlem av nämnden.

Enligt kommunens bestämmande kan även utförandet av andra å fattigvårdsnämnden ankommande göromål uppdragas åt därför anställda befattningshavare.

§ 14.

I kommun, där särskild barnskyddsnämnd finnes, må kommunalfullmäktige, då omständigheterna sådant påkalla, åt nämnden överlämna omsorgen om några eller alla minderåriga hjälptagares vård och uppfostran, varvid fattigvårdsnämndens rättigheter och skyldigheter med hänsyn till dessa överflyttas på sagda nämnd.

§ 15.

Fattigvårdsnämnd bör sträva till samarbete med sådana myndigheter och organisationer, vilkas verksamhet har samband med fattigvården.

§ 16.

För protokoll, bevis och andra handlingar, vilka av fattigvårdsnämnd, dess ordförande eller befattningshavare utfärdas, erlägges icke lösen.

§ 17.

I kommun, som av landshövdingen befriats från skyldigheten att tillsätta fattigvårdsnämnd, skall på landet för kommunalnämnd och i stad för drätselkammare samt för dessas ordförande och ledamöter i tillämpliga delar gälla vad i denna lag är stadgat om fattigvårdsnämnd, dess ordförande och ledamöter.

IV KAP.

Om sökande och lämnande av fattigvård.

§ 18.

Den som önskar erhålla fattigvård, annäle därom själv eller genom annan hos fattigvårdsnämnden eller dess ordförande i den kommun, där den hjälpbehövande vistas.

Anmälan kan även göras hos ledamot av fattigvårdsnämnden eller annan, som blivit anställd för emottagande av dylika anmälningar; och bör den, hos vilken anmälan sålunda gjorts, utan dröjsmål befordra densamma till fattigvårdsnämnden eller dess ordförande.

§ 19.

Erhåller av fattigvårdsnämnden tillsett inspektör eller uppsyningsman, präst, läkare eller kronobetjänt vetskap om någon, som är i behov av fattigvård, meddele därom på sätt i § 18 är stadgat.

Befinnes någon, som vistas i kommunen, vara i behov av fattigvård, åligger det fattigvårdsnämnden att draga försorg om lämnande av sådan, ändå att någon anmälan i saken icke blivit gjord.

§ 20.

Är behovet av hjälp så trängande, att sammanträde av fattigvårdsnämnden icke kan avvaktas, drage dess ordförande eller ledamot eller befattningshavare, åt vilken uppdraget är anförtrott, emellertid försorg om den nödställda.

§ 21.

Fattigvårdsnämnd bör lämna bistånd på sådant sätt, att till arbete förmögen hjälptagare, såvitt möjligt, må kunna börja försörja sig själv.

§ 22.

Fattigvård lämnas i allmänhet genom: understöd i hemmet; vård i enskilt hem; eller vård i anstalt.

Fattigas försörjning medelst rotegång vare förbjuden.

§ 23.

För såvitt fattigvårdens syftemål sådant medgiver, skall nödig fattigvård lämnas i form av understöd i hemmet, i synnerhet åt samboende makar och åt den, som hos sig har eget minderårigt barn eller som bor hos anförvant eller eljest intager en familjemedlems ställning eller vars hjälpbehov är endast tillfälligt.

Utgivande av understöd i hemmet må dock vägras, där sådant understöd missbrukats.

§ 24.

Hjälptagare må utackorderas endast hos sådan person, som fattigvårdsnäm-

den efter verkställd undersökning funnit vara i stånd att draga nödig försorg om den behövande uti ett i sanitärt hänseende tillfredsställande hem.

Vid utackordering av fattiga skall utackorderingens varaktighet beaktas och åt minderårig, såvitt möjligt, beredas vård i samma hem för hela minderårighetstiden.

Offentliga sammankomster för utackordering av fattiga vare förbjudna.

§ 25.

Då hjälpbehövande utackorderas, skall mellan fattigvårdsnämnden och vårdaren uppgöras skriftligt avtal, i vilket vårdarens åligganden böra vara noggrant angivna.

§ 26.

Då understöd i hemmet lämnas, hålle fattigvårdsnämnden tillsyn däröver, att understödet rätt användes och i synnerhet att barns vård och uppfostran icke försummas.

Då hjälptagare utackorderats i enskilt hem, skall tillses, att vårdaren fullgör sina åligganden. I sådant syfte skall någon ledamot av fattigvårdsnämnden eller i § 18 omfördäld tillsyningsman eller inspektör minst fyra gånger om året besöka de utackorderade och bör han för varje besök kvartalsvis till fattigvårdsnämnden avgiva redogörelse enligt av densamma godkänt formulär.

§ 27.

För personer, som äro i behov av fattigvård, men icke kunna erhålla understöd i hemmet eller lämpligen utackorderas i enskilda hem, skall kommun underhålla kommunalhem.

TVå eller flera kommuner kunna hava ett gemensamt kommunalhem.

Från i denna paragraf nämnd skyldighet må vederbörande landshövding, eller att i ärendet hava infordrat socialstyrelsens utlåtande, på ansökan befria kommun, vilken med hänsyn till fattigvårdsförhållandena icke anses vara i behov av eget kommunalhem eller andel i sådant.

§ 28.

I kommunalhem må icke män och

kvinnor, förutom äkta makar, bo i samma rum. Även i övrigt må internernas sammanförande ske på lämpligt sätt med beaktande av deras ålder, vanor, moraliska utvecklingsståndpunkt och levnads-sätt.

Kan med svår sjukdom behäftad hjälptagare icke annorstädes erhålla lämplig vård och måste han därför intagas i kommunalhem, må han icke utan tvingande skäl erhålla plats i samma rum som egentliga interner.

Barn, som fyllt två år, må intagas i kommunalhem endast tillfälligtvis, tills annan plats hinner anskaffas.

§ 29.

Har kommun icke sinnessjukhus eller del i sådant, skall i kommunalhemmet finnas en från den övriga anstalten avskild avdelning för sådana sinnessjuka, vilka äro i behov av bevakning och vård i anstalt, men icke kunna intagas i egentligt sinnessjukhus.

§ 30.

För såvitt barn, som åtnjuta fattigvårdsnämnds omvårdnad, icke kunna utackorderas i lämpliga enskilda hem, bör kommun upprätthålla barnhem.

§ 31.

För sådana arbetspliktiga, vilka omnämnas i § 56, skall kommun i mån av behov anlägga arbetsinrättning eller förvärva andel i sådan.

Nödständig, som är i behov av vård i anstalt, kan på förordnande av fattigvårdsnämnd intagas i arbetsinrättning, även om han ej är till arbete fullt förmögen, därest hans intagning i kommunalhem eller vistelse i sådant icke anses möjlig.

§ 32.

Vid uppförande eller omändring av kommunalhem eller annan anstalt för kommunal fattigvård skall socialstyrelsens fastställelse å byggnadsritningar utverkas. Anstalt må icke tagas i bruk, förrän vederbörande fattigvårdsinspektionsmyndighet godkänt densamma för dess ändamål.

Statsrådet äger utfärda närmare föreskrifter rörande fastställande av byggnadsritningar för fattigvårdsanstalt och anstaltens godkännande för användning.

§ 33.

För fattigvårdsanstalt skall uppgöras och fastställas reglemente med iakttagande i tillämpliga delar av vad i § 7 om fattigvårdsreglemente stadgas.

§ 34.

A val av föreståndare eller föreståndarinna för kommunal fattigvårdsanstalt skall fastställelse sökas hos vederbörande distriktsinspektör.

§ 35.

Barn, som åtnjuta fattigvårdsnämnds omvårdnad, skall erhålla omsorgsfull uppfostran och åtnjuta sådan undervisning, som i lagen om läroplikt stadgas, och bör barnet dessutom, i mån av möjlighet, erhålla lämplig yrkesutbildning eller, då särskilda förutsättningar därför finnas vara förhanden, annan undervisning, intill dess detsamma fyller sexton år.

§ 36.

Sjuk person, som är i behov av hjälp, skall lämnas behörig vård, där så nödigt är, i sjukhus. Åstundar den sjuka besök av präst eller annan religionslärare, bör sådan tillkallas.

§ 37.

Sinnessjuk, som är i behov av fattigvård, skall genom fattigvårdsnämnds försorg befordras till intagning i anstalt för sinnessjuka, därest han enligt läkares utlåtande icke kan skötas annorstädes utan särskild läkarvård och bevakning.

§ 38.

Blinda, dövstumma, vanföra, epileptiska, andesvaga och andra med dessa jämförliga personer, vilka åtnjuta fattigvård, bör beredas tillfälle att erhålla undervisning och vård uti för dem lämpade anstalter eller ock på annat lämpligt sätt undervisas och övas i arbete.

Obemedlad person, som är behäftad

med kroppslyste, skall av fattigvårdsnämnd beredas tillfälle till erhållande av sådan vård eller hjälp, som prövas vara av behovet påkallad för lytets avhjälpande eller lindrande av dess följder.

§ 39.

Om till följd av missväxt, arbetslöshet eller av annan orsak de sedvanliga möjligheterna till arbetsförtjänst inom kommunen minskats i sådan mån, att arbetsföra personer utan eget förvällande råka i nöd, åligger det fattigvårdsnämnd att, för såvitt åtgärder till nödens avhjälpande icke ankomma på densamma, hos vederbörande göra de framställningar, som av omständigheterna påkallas.

V KAP.

Om hemorts rätt.

§ 40.

Finsk medborgare har, med nedannämnda undantag, i avseende å fattigvård hemorts rätt i den kommun, där han senast under ett års tid varit mantelsskriven utan att han, hans hustru eller hans minderåriga barn under sagda år åtnjutit fattigvård.

§ 41.

Den, som fyllt femtiofem år, bibehåller för sin återstående livstid den hemorts rätt han ägde, då han uppnådde sagda ålder.

§ 42.

Hustru har, oberoende av sin ålder, samma hemorts rätt som mannen. Varder äktenskapet genom mannens död eller eljest upplöst, behålle hustrun den hemorts rätt hon under äktenskapet senast ägde, till dess sådan annorstädes av henne förvärfvas.

§ 43.

Barn inom äktenskap har, så länge det är minderårigt, faderns eller, där han är död och modern lever, moderns hemorts rätt. Äro båda föräldrarna döda, har barnet den hemorts rätt, som den sist avlidna senast ägde.

Minderårigt barn utom äktenskap har samma hemorts rätt som modern eller, om hon är död, den modern senast ägde.

Den hemorts rätt barn äger, då det fyller sexton år, behåller det tills det självt annan förvärfvar.

VI KAP.

Om ersättning för fattigvård.

§ 44.

Kommun, som enligt § 1 mom. 1 lämnat fattigvård åt person, som har hemorts rätt inom annan kommun, är berättigad att av den senare kommunen erhålla ersättning för fattigvårdskostnaderna.

§ 45.

Önskar fattigvårdsnämnd av annan kommun erhålla ersättning för lämnad fattigvård, avlåte ofördröjligen till fattigvårdsnämnden i sagda kommun skriftlig anmaning därtill jämte i § 46 nämnda utredning. Svarar denna icke å anmaningen eller vägrar den utan grundat skäl att bevilja ersättning, kan den åläggas att ersätta den sökande fattigvårdsnämndens kostnader i saken.

Fattigvårdsnämnd, som icke erhållit i föregående moment omförmäld anmaning, kan, då ersättning av densamma sökes, befrias från erläggande av de i saken föranledda kostnaderna.

§ 46.

Fattigvårdsnämnd, som önskar få annan kommun ålagd att utbetala ersättning för fattigvård eller att övertaga försörjningen av hjälpbehövande, göra därom skriftlig ansökan hos landshövdingen i det län, vartill kommun hör, av vilken ersättning sökes. Ansökningen, som även kan göras i skrivelse genom posten, skall åtföljas av utredning angående behovet av fattigvård och orsakerna därtill, kostnaderna för fattigvården samt hjälptagarens senaste mantalskrivningsort eller, om han icke därstädes har hemorts rätt, annan kommun, varrest han anses äga hemorts rätt.

Be finnes det eller föreligger skäl till antagande, att den hjälpbehövande har hemortsrätt uti kommun inom annat län, äger landshövdingen överlämna ärendet till behandling av landshövdingen i sagda län.

§ 47.

Ansökan, som i föregående paragraf nämnes, skall anhängiggöras inom nittio dagar efter det fattigvård, som bör ersättas, börjat utgå, vid äventyr, om detta försummas, att rätt till ersättning för fattigvård, som lämnats under tiden mellan sagda termins utgång och ansökans anhängiggörande, anses förverkad.

§ 48.

Har kommun enligt § 1 mom. 1 lämnat fattigvård åt någon, vilkens hjälpbehov synes bliva varaktigt och som har hemortsrätt i annan kommun, är förstnämnda kommuns fattigvårdsnämnd berättigad att hos fattigvårdsnämnden i hemortskommunen påyrka hans cändande till hemortskommunen. Därest fattigvårdsnämnden i hemortskommunen, efter att hava erhållit tillfälle därtill, icke själv drager försorg om hans hemsändande, är fattigvårdsnämnden i den kommun, där den nödställda vistas, berättigad att på lämpligt sätt befordra honom till hemorten. Fattigvårdsnämnden i hemortskommunen äger även rätt att, jämväl där icke den andra kommunen sådant påyrkar, draga försorg om hans hemsändande.

Nödställd må icke hämtas ej heller sändas till hemorten, om hans hälsa därav skulle lida eller hans förtjänstmöjlighet väsentligen minskas, eller om han har stadigvarande bostad hos skyldeman i rätt upp- eller nedstigande led, eller ock hos broder eller syster.

Yppas i fråga om sändande till hemortskommunen olika meningar mellan vederbörande fattigvårdsnämnder eller motsätter sig hjälptagaren eller hans ställföreträdare sändande till hemortskommunen, må sådant ej äga rum utan att landshövdingen, efter det vederbörande blivit hörda och tilläventyrs erforderlig vidare utredning i ärendet införskaffats, därtill lämnat sitt tillstånd.

Har sändande till hemortskommunen skett i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf, vare hemortskommunen pliktig att ersätta kostnaderna därför. Om sökande av sådan ersättning skall i tillämpliga delar gälla, vad i §§ 46 och 47 stadgas.

§ 49.

För de fattigvårds- och hemsändningskostnader, som kommun fått vidkännas för utom kommunen vistande person eller dennas hustru och minderåriga barn, är kommunen berättigad att erhålla gottgörelse av staten i det fall, att sådan person, efter det han uppnått sexton men icke femtiofem års ålder, jämte sina ovannämnda familjemedlemmar, innan de kommit i åtnjutande av den fattigvård, som skall ersättas, oavbrutet under minst fyra år vistats utom den kommun, varrest han har hemortsrätt.

Kommun, som enligt § 1 mom. 1 lämnat fattigvård åt den, som icke är finsk medborgare eller vars hemortsrätt ej kan utrönas, är likaså berättigad att för fattigvård, som av densamma lämnats, erhålla gottgörelse av staten.

Staten erlägger i denna paragraf nämnd gottgörelse för fattigvård endast i det fall, att kostnaderna icke kunna uttagas hos den, som enligt denna lag är skyldig att bestrida desamma.

§ 50.

Fattigvårdsnämnd, som vill erhålla av staten uti föregående paragraf nämnd gottgörelse, ansöke därom för varje år uti den i § 46 stadgade ordning; och skall ansökningen jämte därtill hörande handlingar insändas till landshövdingen inom mars månad året närmast efter det, under vilket fattigvårdsnämnden erlagt kostnaderna för fattigvården eller, där fattigvårdsnämnden av annan kommun eller av enskild person sökt ersättning för dessa, men talan därom ogillats, landshövdingens utslag vunnit laga kraft.

Efter prövning av ansökningarna och införskaffande av tilläventyrs erforderlig ytterligare utredning bör landshövdingen över desamma meddela utslag före den 1 därpåföljande juni.

§ 51.

Envar vare skyldig att ersätta kommun för honom lämnad fattigvård.

För fattigvård, som enligt § 1 mom. 1 lämnats person, för vilkens underhåll och vård annan enligt §§ 2—5 är skyldig att ansvara, är kommun berättigad att erhålla gottgörelse av den, vilken ansvarigheten åligger.

§ 52.

För fattigvård, som någon under sin minderårighet åtnjutit, må ersättning icke uttagas.

Av ersättningsskyldig må gottgörelse icke uttagas, om han provas genom ersättningens erläggande kunna bliva urståndsatt att försörja sig själv och de sina.

Fattigvårdsnämnd kan även annars, då den anser skäl där till föreligga, avstå från gottgörelse.

§ 53.

Har någon emottagits till full försörjning, varav behovet kan antagas vara hela hans återstående livstid, äger fattigvårdsnämnden omhändertaga den egendomen, som honom då tillhör eller senare kan tillfalla, och därmed ersätta kostnaderna för hans fattigvård. Till försörjning emottagen må dock behålla sina andaktsböcker och andra för andaktsövning behöfliga föremål, sina vigsel- och förlovningsringar samt arbetsredskap och andra smärre föremål, vilka huvudsakligen hava värde endast för honom själv.

§ 54.

Åtnjuter person, om vilken annan är skyldig att draga försorg, fattigvård, varav behovet icke är tillfälligt, kan den försörjningspliktiga åläggas att för den nödställdas understödande på bestämda tider till kommunen erlægga penningbidrag, så länge behovet av fattigvård varar.

§ 55.

Ansökan om ersättning enligt §§ 51 och 54 skall göras hos landshövdingen och skall härvid i tillämpliga delar lända till efterrättelse, vad i § 46 stadgas.

Talan, som grundar sig på i §§ 3—5 nämnd försörjningsplikt, skall anhängiggöras inom den tid och vid det äventyr i § 47 stadgas. I övriga fall skall iakttagas, vad om preskription av fordran i allmänhet är gällande.

§ 56.

Den, som själv erhållit eller vars hustru eller minderåriga barn lämnats fattigvård, vare pliktig att, därest kommunen ej annorledes erhåller densamma enligt §§ 51—53 tillkommande ersättning, utföra arbetet antingen i arbetsinrättning eller utom sådan.

Efterkommer arbetspliktig icke fattigvårdsnämnds tillsägelse att infinna sig till arbete, må handräckning för hans inställande till arbetsinrättningen sökas hos polismyndighet eller, därest ersättningsplikten icke blivit genom Jaga kraft vunnit utslag fastställd, hos landshövdingen. I sistnämnda fall må fattigvårdsnämnd, om skäl förefinnes att befara, att den arbetspliktiga skall avvika eller hålla sig undan, av polismyndighet erhålla handräckning för hans anhållande.

§ 57.

Då fattigvård skall gottgöras genom arbete, bestämme fattigvårdsnämnd för arbetet skälig lön, ur vilken ersättning för den arbetspliktigas underhållskostnader och fattigvård skall utgå. Arbetsplikten upphör så snart gottgörelsen blivit erlagd eller fattigvårdsnämnden prövar den arbetspliktiga kunna försörja sig själv eller då arbetstiden varat tre år.

VII KAP.

Om dem, som åtnjuta fattigvård.

§ 58.

Den, som åtnjuter fattigvård, vare skyldig att underkasta sig fattigvårdsnämnds uppsikt.

§ 59.

Person, den där av kommun åtnjuter full försörjning, som kan antagas komma att vara under hans återstående

livstid, står under fattigvårdsnämnds förmyndarskap.

§ 60.

Minderårig, som på fattigvårdens bekostnad erhåller full och ständig vård och uppfostran utom föräldrars eller förmyndares hem, står under fattigvårdsnämnds förmyndarskap, tills han fyller tjuguetå år eller ingår äktenskap; och vare fattigvårdsnämnd i sådant fall berättigad att, även efter det fattigvården upphört, för sin myndling välja förvärvskälla samt bestämma hans vistelseort.

Den i föregående moment stadgade befogenhet må av fattigvårdsnämnd överlätas, förutom å den i § 14 omnämnda nämnd, jämväl å lämplig person att tillsvidare handhavas.

Fattigvårdsnämnd åligger att, på sätt därom särskilt stadgas, hos domstol göra anmälan om dem, som enligt denna samt § 59 stå under fattigvårdsnämndens förmyndarskap.

§ 61.

Intern i kommunalhem ävensom på grund av stadgandet i § 31 mom. 2 i arbetsinrättning intagen åligger att efter förmåga utföra för honom lämpliga, vid inrättningen behövliga eller särskilt anordnade arbeten.

Envar i kommunalhem eller arbetsinrättning intagen äger ställa sig till efterrättelse den i denna lag samt anstaltens reglemente stadgade ordning.

§ 62.

Visar i fattigvårdsnämnds vård varande minderårig olydnad eller gör sig skyldig till annan försökelse, må honom åläggas efter hans ålder lämpat disciplinärt straff.

§ 63.

Om den, som av fattigvårdsnämnd med stöd av § 56 befordrats till arbete utom arbetsinrättning, icke inflyttas på arbetsplatsen eller eljest andandraget sig sin arbetsplikt, må fattigvårdsnämnd, därest den arbetspliktiga ej lämpligen kan intagas i arbetsinrättning, om saken anmäla hos landshövdingen,

vilken äger häri förfara på sätt i § 65 är stadgat.

§ 64.

Bryter i kommunalhem intagen intern genom tredska eller annorledes mot den i hemmet rådande ordning och låter han icke av påminnelse sig rätta, vare föreståndaren för kommunalhemmet berättigad att i enlighet med det för hemmet fastställda reglemente för viss tid förbjuda honom att avlägsna sig från hemmets område eller att på annat sätt inskränka honom tillkommande förmåner. Straffåtgärd må dock icke innebära minskning av interns egentliga kost.

Låter intern ej av dessa åtgärder sig rätta, meddele fattigvårdsnämnd eller kommunalhemmets direktion honom varning inför protokollet. Följer därav icke bättring, vare fattigvårdsnämnd berättigad att förfara på sätt i § 63 sägs.

§ 65.

Adagalägger i arbetsinrättning intagen person lättja eller tredska eller bryter han eljest mot ordningen vid anstalten, äge inrättningens föreståndare straffa honom, förutom på det i § 64 mom. 1 nämnda sätt, genom inspärning i cell under högst sju dagar.

Då strängare straff provas nödigt, må inrättningens direktion förordna om den felandes inspärning i cell under högst fjorton dagar samt förklara honom förlustig den lön han vid anstalten intjänat eller någon del därav.

Med inspärning i cell kan förenas minskning i kost under högst två dagar. Såsom cell må icke användas mörkt enrum.

Låter den felande sig icke rätta av de disciplinära straff, som stå inrättningen till buds, må inrättningens direktion, efter föregången varning härom inför protokollet och sedan honom lämnats tid att förbättra sitt uppförande, anmäla om saken hos landshövdingen, vilken, efter att hava införskaffat i ärendet erforderlig utredning, kan förordna, att den felande skall hållas i allmänt arbete under en tid av högst ett år.

Avviker arbetspliktig ur anstalt, må dess föreståndare på begäran erhålla handräkning av polismyndigheterna för den avviknas återhämtande.

VIII KAP.

Om uppsikten över kommunernas fattigvård.

§ 66.

Den allmänna ledningen och övervakningen av kommunernas fattigvård ankommer främst å socialstyrelsen och densamma underlydande inspektionsmyndigheter på sätt därom särskilt stadgas.

§ 67.

Förmärker inspektionsmyndighet församlighet eller andra missförhållanden inom fattigvården, göra därom påminnelse och råde vederbörande, huru missförhållandena bäst kunna avlägsnas. Fås rättelse icke sålunda till stånd, äger inspektionsmyndigheten inberätta om saken till landshövdingen.

§ 68.

Jämte den övervakning, varom i § 66 nämnes, böra landshövdingarna utöva tillsyn däröver, att fattigvården i kommunerna på ändamålsenligt sätt ordnas och handhaves enligt denna lag och för övrigt gällande stadganden, samt, då försummelse eller missförhållanden inom fattigvården yppas, ändå att besvär eller i § 67 nämnd anmälan icke blivit gjord, söka förmå vederbörande att fullgöra sin plikt eller vidtaga åtgärder för missförhållandenas avhjälpande.

IX KAP.

Om besvär.

§ 69.

Den, som icke nöjes åt fattigvårdsnämnds beslut, vare berättigad att däri söka ändring genom skriftliga besvär, som jämte det överklagade beslutet skola inlämnas till landshövdingen inom tretio dagar, räknat från beslutets delfä-

ende, dagen, då detta skett, likväl oräknad.

Besvärshandlingarna kunna även inom sagda tid inlämnas till fattigvårdsnämnden eller i stad till magistrat och på landet till länsman, vilka det åligger att ofördröjligen insända dem till landshövdingen i länet, fattigvårdsnämnd jämte egen samt magistrat och länsman jämte av fattigvårdsnämnden införskaffad förklaring.

Besvär utgör icke hinder för verkställighet av beslut, därest ej landshövdingen annorlunda förordnar.

Över fattigvårdsnämnds beslut i disciplinära mål må besvär icke anföras.

§ 70.

I landshövdingens utslag må ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsskriften skall jämte det överklagade utslaget senast före klockan 12 å sextionde dagen efter det klaganden fått del av utslaget, denna dag dock oräknad, inlämnas antingen till sagda domstol eller till landshövdingen. I sistnämnda fall bör landshövdingen, efter att hava infordrat vederbörandes förklaringar, ofördröjligen översända handlingarna jämte öget utlåtan- de till högsta förvaltningsdomstolen.

Överklagas utslag, som meddelats av landshövding i annat län än det, dit klaganden hör, kunna besvaren inom den stadgade tiden inlämnas till länsstyrelsen i det senare länet för att därifrån för ovan nämnd behandling befordras till den landshövding, vilken meddelat utslaget.

Av fattigvårdsnämnd anförda besvär, som inom utsatt tid inkommit till landshövding med posten, böra apptagas till prövning.

Landshövdingens utslag, varigenom förordnats om meddelande av fattigvård, må verkställas utan hinder av anförda besvär.

Utslag, varigenom landshövding förordnat om handräkning för försörjningspliktigs inställande till arbetsinrättning, må, om så i utslaget bestämmes, gå i verkställighet, ändå att utslaget icke vunnit laga kraft.

§ 71.

Om med hänsyn till särskilda orsförhållanden längre besvärstid befinnas nödig än ovan är stadgat, må längre besvärstid kunna genom förordning stadgas.

§ 72.

Med avseende å klagan över inspektionsmyndighets för fattigvården beslut och åtgärder i ärenden, som i § 32 emförmälas, skall gälla, vad därom särskilt stadgas.

X KAP.

Särskilda stadganden.

§ 73.

Denna lag, varigenom förordningen den 17 mars 1879 angående allmänna fattigvården, utom såvitt den angår tiggeri, så ock alla andra mot denna lag stridande stadganden upphävas, träder i kraft den 1 januari 1923, med iakttagande av bestämmelserna i §§ 74, 75 och 76. Dock bibehåller envar den hemortsrätt han nästsagda dag ägde, intill dess han enligt bestämmelserna i denna lag förvärvat ny sådan.

§ 74.

I landskommun, varest särskild fattigvårdsnämnd icke finnes, skall sådan med iakttagande av stadgandena i §§ 9 och 10 utses senast i december månad år 1922 eller befrielse från sådan skyldighet senast då begäras.

§ 75.

Antagen distriktsindelning, som icke tidigare varder upphävd uti den i §

Det alla, som vederbör, till efterrättelse länder.

Helsingfors, den 1 juni 1922.

Republikens president

K. J. STÅHLBERG.

10 av förordningen den 17 mars 1879 angående allmänna fattigvården stadgade ordning, skall fortfarande bibehållas till den 1 januari 1923.

§ 76.

Förefinnas i kommuns fattigvårdsreglemente bestämmelser, vilka strida mot denna lag, åligger det kommunen att senast före utgången av år 1922, på sätt i § 7 stadgas, underställa ändrat reglemente landshövdingens fastställelse.

Har fattigvårdsanstalt icke vederbörligt fastställt reglemente, skall sådant inom i föregående moment nämnd tid uppgöras och befordras till fastställelse.

Bestämmelserna i § 64 och § 65 mom. 1—3 må icke tillämpas i kommun, varest vård i anstalt ännu icke är anordnad i enlighet med denna lag, utan skall beträffande disciplinär befogenhet vid fattigvårdsanstalt i sådan kommun gälla, vad i anstaltens reglemente är stadgat.

§ 77.

Kommunerna böra vidtaga åtgärder för anläggande av kommunalhem, där sådana icke finnas eller, där tidigare förefintliga fattigvårdsanstalter icke motsvara sitt ändamål, till dessas organisation i så god tid, att sagda anstalter inom tio år efter denna lags ikraftträdande äro fullständigt ordnade i enlighet med densamma.

§ 78.

Uti anläggningskostnaderna för arbetsinrättningar deltagar staten med hälften enligt det godkända kostnadsförslaget eller, om de verkliga kostnaderna äro mindre än i förslaget beräknats, med hälften av dessa.

Socialminister *Vilku Joukahainen.*